

I

I slutet av augusti 1999 stals en vitmålad träduva från Barkåkra kyrka i nordvästra Skåne. När stölden upptäcktes, polisanmälde kyrkoherden omedelbart händelsen, och underrättades då om, att även kyrkorna i Grevie, Förslöv och Ängelholm bestulits på sina duvor.

De fyra stölderna tycks ha gått till på samma sätt; tjuven har gått upp i predikstolarna, i vilkas tak duvorna hängde, och med tång knipsat av ställinorna de var fästade i. "Motivet till stölderna är en gåta" konstaterade kyrkoherden i *Nordvästra Skånes Tidningar*, och försäkrade att nya snarast skulle anskaffas.

De försvunna fåglarna väckte även ett nationellt intresse; flera storstads- och landsortstidningar noterade incidenten, men nämnde

den mest som en bagatellartad företeelse. "Den helige ande har spårlöst försvunnit från fyra skånska kyrkor" skrev en tidning illfundigt i en notis, men pekade därmed - kanske oavsiktligt - på något fundamentalt och dittills inte uppmärksammat, ty stölderna skulle mycket väl kunna ha bedömts som en kuriosahändelse, om det inte varit av en egenartad anledning. De duvor, som hänger i predikstolarna i många svenska kyrkor, är nämligen inte endast enkla och till synes oskyldiga symboler för den helige ande, utan anses också *vara* den helige ande. I det perspektivet framstår stölderna som betydligt mer uppseendeväckande än de först kunde förefalla.

Min fascination för det här berodde inledningsvis på att jag läst om det i tidningarna, och att jag nog en och annan gång, det ska villigt erkännas, önskade att det var jag själv som kommit på idén, inte minst för att på det viset sätta det religiösa symboltänkandet under debatt. Kanske var det också tjuvens syfte, men

efterhand sjönk den där historien bort ur mitt medvetande, tills jag i början av mars följande år fick ett paket med posten. Det innehöll en vitmålad träduva. Inget mer. Den självklara associationen till de nämnda stölderna infann sig inte omedelbart. Det var först efter några dagar, som jag började skönja ett samband. Hösten 1998 hade jag deltagit i en debatt i *Nordvästra Skånes Tidningar*, som initierat en sida, där olika religiösa företrädare varje söndag fick möjlighet att presentera existentiella funderingar. Vid ett tillfälle hade jag publicerat en artikel, om att också en icke-religiös ståndpunkt borde vara ett naturligt inslag i en sådan diskussion. Eftersom de religiösa texterna, oberoende av kultur, sammanfattar människors, inte nödvändigtvis bara de troendes, samlade livsvisdom, borde fler intresserade få tillfälle att presentera sina synpunkter, hade jag skrivit och avslutat med: "Genom att på detta vis utveckla det religiösa tänkandet, kritisera och analysera - inte minst Jesusgestalten - i en betydligt vidare

mening än vad som vanligtvis görs, kunde fler få möjlighet till den samlade mänskliga visdom, som finns i de heliga verken”.

Den artikeln hade följts av två andra, vilka sammantaget resulterat i en oväntad uppmärksamhet; en medlem i Jehovas vittnen ringde en söndagsmorgon, och hotade mig med ”om du inte passar dig, kommer kanske något otäckt att hända”; en präst från Svalöv anklagade mig för att läsa Bibeln som en fundamentalist, och min önskan om att få delta i debatten avfärdades bestämt. Myndigt konstaterade han, att min vädjan om en öppen diskussion och, inte minst, mina skeptiska åsikter var att betrakta ”som ett pseudofenomen, som inte egentligen deltar i något ’samtal’ och därför heller inte behöver något särskilt forum i en värld, där så mycket seriös forskning fokuseras på djupare plan i mänskligt vetande och medvetande”.

Min spontana reaktion var nu att duvtjuven kanske sympatiserade med den uppfattning som jag presenterat, och att det var

skälet till försändelsen, men naturligtvis var jag konfunderad, och allt jag kunde göra var att vänta in ytterligare reaktioner.

I slutet av april kom nästa duva, och med någon månads intervall ytterligare två. De var ungefär lika stora; från näbb till stjärt var de mellan trettio och trettiofem centimeter och mellan vingarna cirka tio centimeter kortare. Alla framstod som osedvanligt tunga, och i den mån de varit levande, måste flygförmågan ha varit obefintlig. För att markera heligheten var två målade i vitt - oskuldens och fredens färg - och två i guld, för att, förmodar jag, framhäva det extraordinära, men jag kan inte med bästa vilja i världen påstå att de såg heliga ut, snarast kitschiga och rent av profana.

Eftersom symboltänkandet är att anse som ett av den utvecklade människans mest väsentliga karaktärsdrag, kunde jag inte annat än att förstärkas i min uppfattning om att det kristna synsättet i det avseendet inte var särskilt avancerat. Jag kände mig uppgiven, och i vän-

tan på att få klarhet om orsak och avsändare, la jag de helgade träfåglarna på en hylla bland damm, block och presentpapper.

Men jag var inte opåverkad. Redan kort tid efter att den första duvan sänts till mig, hade jag förstått att försändelsen var allmänt känd i snart sagt hela Vejbystrand. Inledningsvis hade jag inte funderat närmare över den, eftersom jag på inget sätt känt mig delaktig i stölden annat än som ofrivillig hälare, men efterhand upptog den mig mer och mer. Visserligen hade jag tidigt varit medveten om att de åsikter jag presenterat i mina artiklar på inget vis delades av alla, men Georg Kronfelt, den gamle fiskaren, hade förmodligen gjort sig till talesman för en betydligt mer spridd uppfattning bland byns äldre befolkning än jag först anat, när han på sitt omedelbara vis hade förklarat:

- Du skriver bara en massa skit!

Trons djupa förankring hos byborna överaskade mig, men kanske än mer den min sekulariserade familj gav uttryck för. Min stackars

mor vägrade gå till affären av rädsla för bekantans synpunkter, och uppgivet bad hon Peter, min bror, att upphöra med allt störande snickeriarbete den söndag då den första artikeln publicerades:

- Eftersom vi annars gör oss omöjliga!

Den infekterade stämningen kom mig, att alltefter förstå den respekt människor i grunden hyste för den kristna traditionen och dess attribut, och att jag inte minst av det skälet borde återlämna duvorna. En onsdag i mitten av augusti mötte jag prosten nere vid hamnen. Han ville dock inte ta emot fåglarna omedelbart, utan att först höra med sina överordnade, men redan nästa dag ringde han, och berättade att han varit i kontakt med biskopen. Sedan en tid var det bestämt att hon skulle besöka några av kyrkorna i kontraktet, och att hon på fredagen inviterats på middag i prostens hem. Också jag inbjöds, för att på ett högtidligt och värdigt sätt överlämna träduvorna, och därmed ställa allt till rätta.